



Datum
2025-08-11

Diarienummer
KS-2025/528

Handläggare
Amanda Guerra
Amanda.Guerra@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Svar på motion väckt av Karl Henriksson (KD) - Så kan kommunen skapa förutsättningar för sänkta matpriser

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Med hänvisning till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 11 augusti 2025, avslås motionen.

Sammanfattning

Karl Henriksson (KD) har den 24 mars 2025 väckt en motion i kommunfullmäktige om att skapa förutsättningar för sänkta matpriser. Motionären föreslår att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en strategi för dagligvaruhandel samt att ge bygglovs- och tillsynsnämnden i uppdrag att genomföra en översyn av avgiftsnivåerna.

Ärendet har samberetts med miljö- och bygglovsförvaltningen.

De samberedande förvaltningarna anser att frågan om att underlätta etableringar av dagligvaruhandel redan är en integrerad del i kommunens befintliga stadsutvecklingsplanering. Därför bedöms det inte nödvändigt att ta fram en separat kommunal strategi för dagligvaruhandeln. I stället bör kommunen fortsatt verka för att skapa goda planeringsförutsättningar som möjliggör etableringar utifrån marknadens behov. Vad gäller avgifter för livsmedelskontroll regleras dessa avgifter av lagstiftning. Eftersom livsmedelskontrollen enligt lag ska finansieras med avgifter är det inte eftersträvaisvärt att subventionera den med skattemedel.

Med hänvisning till ovanstående föreslås att motionen ska avslås.

Beskrivning av ärendet

Karl Henriksson (KD) har den 24 mars 2025 väckt en motion i kommunfullmäktige om att skapa förutsättningar för sänkta matpriser. Motionären föreslår:

1. Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en strategi för dagligvaruhandel med syfte att öka konkurrensen.



2. Att ge bygglovs- och tillsynsnämnden i uppdrag att genomföra en översyn av avgiftsnivåerna.

Ärendet har samberetts med miljö- och bygglovsförvaltningen.

Etablering av livsmedelsbutiker

Etablering av fler dagligvarubutiker är en viktig fråga för att skapa fler arbetstillfällen, öka konkurrensen och förbättra servicen till invånarna. För att detta ska vara möjligt är det avgörande med flexibilitet i detaljplaneringen. Enligt 2 kap. 3 § plan- och bygglagen ska planläggning främja en god ekonomisk tillväxt och en effektiv konkurrens. Därför är huvudregeln att handel inte ska begränsas genom regleringar i detaljplan, eftersom det riskerar att hämma konkurrensen.

Huddinge kommun följer Boverkets allmänna råd och föreskrifter vid detaljplanering. Vid utformning av nya detaljplaner, särskilt i stadsutvecklingsområden, används ofta ändamålet "Centrum". Detta ändamål är flexibelt och tillåter en variation av verksamheter, inklusive dagligvaruhandel, vilket gör det möjligt att anpassa planeringen efter marknadens behov och förutsättningar.

Det är dock viktigt att påpeka att det faktum att en detaljplan tillåter exempelvis centrumändamål – och därmed möjliggör livsmedelsförsäljning – inte automatiskt innebär att sådan handel etableras. För att det ska bli verklighet krävs även intresserade aktörer som vill investera, bygga och etablera verksamhet. Det är här näringslivssektionens arbete spelar en avgörande roll genom att skapa kontakter och stimulera etableringsviljan. Kommunstyrelsen har i Mål- och budget 2025–2027 fått i uppdrag att redogöra för hur kommunen kan intensifiera arbetet med att öka antalet företagsetableringar.

Mot denna bakgrund är frågan om att underlätta etableringar av dagligvaruhandel redan en integrerad del i kommunens befintliga stadsutvecklingsplanering. I planeringen av nya områden ingår alltid ett helhetsperspektiv där grundläggande service, inklusive dagligvaruhandel, beaktas med särskilt fokus på flexibilitet och anpassning till rådande marknadsförutsättningar.

Därför bedöms det inte nödvändigt att ta fram en separat kommunal strategi för dagligvaruhandeln. I stället bör kommunen fortsatt verka för att skapa goda planeringsförutsättningar som möjliggör etableringar utifrån marknadens behov. Flexibla detaljplaner är ett viktigt verktyg för att uppnå detta.

Avgiftsnivåerna

Livsmedelslagstiftningen syftar till att "säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och för konsumenternas intressen när det gäller livsmedel" (1 § livsmedelslagen (2006:804)). Kommunen är en flera myndigheter som ansvarar för att kontrollera att lagstiftningen efterlevs. Kommunens kostnader för kontrollen och för annan offentlig verksamhet som är kopplad till kontrollen ska täckas av avgifter. Det innebär att livsmedelskontroll inte får subventioneras med skattemedel.



Av förordningen (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter framgår det att kommunen är skyldig att ta ut avgifter för att täcka kostnaderna även för sådant som att pröva ansökningar om att godkänna livsmedelsanläggningar. Det är dessutom reglerat hur avgifter ska beräknas.

I Huddinge kommun är timtaxan för tillsyn för de största verksamheterna 1 764 kronor, vilket innebär en årlig kostnad på cirka 28 224 kronor. Taxan ses över regelbundet, samtidigt som jämförelser görs med andra kommuner. I Stockholms län är Huddinge kommun en av sju kommuner med en timavgift över 1 700 kronor. Av de kommuner med lägre timavgift är det många som har en låg självfinansieringsgrad. Eftersom livsmedelskontrollen enligt lag ska finansieras med avgifter är det inte eftersträvaisvärt att subventionera den med skattemedel.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelsens förvaltning delar motionärens uppfattning att ökad konkurrens inom dagligvaruhandeln kan bidra till lägre priser och bättre service för invånarna. För att främja en sådan är det viktigt att skapa goda förutsättningar för etablering av nya dagligvarubutiker.

Frågan om att underlätta etableringar av dagligvaruhandel är redan en integrerad del i kommunens befintliga stadsutvecklingsplanering. Därför bedöms det inte nödvändigt att ta fram en separat kommunal strategi för dagligvaruhandeln. I stället bör kommunen fortsatt verka för att skapa goda planeringsförutsättningar som möjliggör etableringar utifrån marknadens behov.

Vad gäller avgifter för livsmedelskontroll är det viktigt att påpeka att dessa avgifter regleras av lagstiftning. Eftersom livsmedelskontrollen enligt lag ska finansieras med avgifter är det inte eftersträvaisvärt att subventionera den med skattemedel.

Med hänvisning till ovanstående föreslår kommunstyrelsens förvaltning att motionen ska avslås.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut medför inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser för kommunen.

Camilla Broo
Kommundirektör

Anna Tengelin Skoog
Biträdande kommundirektör



Bilagor

Bilaga 1. Så kan kommunen skapa förutsättningar för sänkta matpriser - motion
av Karl Henriksson (KD)